

Lahden perusopetuksen kotimaisten kielten varhaisen täydellisen kielikylpyopetuksen opetussuunnitelma 1.8.2021 alkaen

Lahden kaupunki

Kaksikielisen opetuksen järjestäminen

Kotimaisten kielten varhainen täydellinen kielikylpy Lahdessa

Lahden perusopetuksessa järjestettävä kotimaisten kielten varhainen täydellinen kielikylpyopetus on tarkoitettu kaikille lahtelaisille, ei ruotsia äidinkielenään puhuville lapsille, jotka ovat kiinnostuneita opiskelusta ruotsin kielellä. Kielikylpyopetuksessa tavoitteena on saavuttaa toimiva kielitaito sekä suomen että ruotsin kielessä. Kielikylpyopetus alkaa pääsääntöisesti viimeistään esiopetuksesta ja jatkuu perusopetuksen loppuun asti.

Oppilasvalinnat ruotsinkieliseen kielikylpyopetukseen

Kielikylpyopetukseen otetaan oppilaaksi pääsääntöisesti jo esikouluun. Hakuajasta ja käytänteistä tiedotetaan vuosittain esiopetukseen ilmoittautumisen yhteydessä. Oppilaaksioton kriteerit perustuvat sivistyslautakunnan päätökseen oppilaaksi otosta.

Kotimaisten kielten varhaisen täydellisen kielikylpyopetuksen tuntijako ja yleiset periaatteet koulun opetuskielen ja kohdekielen käyttämisestä opetuksessa

Kielikylpykielen osuus opetuskielenä tulee olla vähintään 50% niin, että esiopetuksessa kielikylpykielen osuus on lähes 100 %, 1 – 2 vuosiluokilla noin 90 %, vuosiluokilla 3 – 4 70 % ja vuosiluokilla 5 – 9 keskimäärin 50%.

Opetussuunnitelman tavoitteet ovat samat kielikylpyopetuksessa kuin yleisopetuksessakin. Nämä tavoitteet kuvataan Lahden kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelmassa.

Lahden perusopetuksessa kielikylpyopetuksessa oleva oppilas opiskelee kahta A1 -kieltä: kaikille yhteistä englantia sekä kielikylpyopetuksen kohdekieltä ruotsia. Äidinkieli ja kirjallisuus -oppimäärästä osa ja B1-kielen (toinen kotimainen kieli) oppimäärä käytetään A1 -ruotsin opettamiseen.

Kielikylpyluokilla käsitellään kokonaisuuksia, eri teemoja ja ilmiöitä. Tällä tavoin oppilaiden on helpompi omaksua käsitteitä ja syventyä aiheeseen. Kielikylpykieli ei ainoastaan ole opetuksen ja oppimisen aihe, vaan suuremman määrän väline eri oppiaineiden sisältöjen oppimisessa. Koulussa annettavan opetuksen on molempien opetuskielten avulla muodostettava kokonaisuus. Oppilaiden on sekä ruotsiksi että suomeksi saavutettava sellaiset taidot, että heidän on mahdollista päästä tavoitteisiin eri oppiaineissa.

Äidinkielen ja kirjallisuuden opetussuunnitelma (suomi) sekä kielikylpykieli (ruotsi) on suunniteltava niin, että äidinkielen ja kirjallisuuden sisällöt käsitellään ja tavoitteisiin on mahdollista päästä.

Kohdekielen eli ruotsin kielen opetuksen tavoitteet

Kielikylpyopetuksen kohdekielenä ruotsi on oppilaan toinen A1-kieli, jonka tavoitteet ja sisältö on kuvattu Lahden kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelmassa.

Koska kielikylpyopetuksen tavoitteena on, että oppilaista tulee toiminnallisesti monikielisiä, tulevat kielikylpykielen tavoitteet koko perusopetuksen ajan olemaan korkeammat kuin A1-kielessä. Päätösarvioinnissa tai erotodistuksessa kielikylpykielen arvioinnin ja arvosanan on perustuttava A1-kielen päätösarvioinnin kriteereihin. Opintojen aikana ei arvioinnissa pidä liikaa kiinnittää huomiota yksittäisen oppilaan kielitaitoon.

Vuosiluokalla 1 ruotsin kielen opetuksen tavoitteena on

- Ohjeiden ymmärtäminen

- Vuorovaikutus
- Nimetä keskeiset, teemaan liittyvät sanat
- Laajentaa teemaan liittyvää sanavarastoa
- Asettaa sanoja asiayhteyteen
- Kirjaintuntemusta
- Lukemaan/kirjoittamaan oppiminen
- Ruotsin puhuminen opettajan kanssa
- Ääneen lukemisen harjoittelu
- Luetun ymmärtäminen
- Suulliset esitykset
- Esiintyminen

Vuosiluokalla 2 ruotsin kielen opetuksen tavoitteena on

- Ohjeiden ymmärtäminen
- Vuorovaikutus ruotsin kielellä
- Laajentaa teemaan liittyvää sanavarastoa
- Asettaa sanoja asiayhteyteen.
- Lukemisen/kirjoittamisen kehittäminen
- Ääneen lukemisen harjoittelu
- Luetun ymmärtäminen
- Kaunokirjallisuuden lukeminen
- Omien tekstien tuottaminen
- Uudelleen kerronta
- Suulliset esitykset
- Dramatisointi
- Esiintyminen

Vuosiluokilla 3 - 6 ruotsin kielen opetuksen tavoitteena on

- Kannustaa oppilaita puhumaan ruotsia
- Harjoitella erilaisia viestintätilanteita
- Antaa ja saada palautetta
- Ilmaista omia mielipiteitä sekä kuunnella muiden mielipiteitä
- Suulliset esitykset
- Esiintyminen
- Erilaisten tekstityyppien sujuva lukeminen sekä luetun ymmärtämisen harjoittelu
- Kaunokirjallisuuden lukeminen ja kuunteleminen
- Selittää, verrata ja pohtia erilaisia sanoja ja käsitteitä
- Laajentaa osaamistaan lukemalla tekstejä
- Sanatieto
- Tiedon etsiminen ja lähdekriittisyys
- Erilaisten tekstien tuottaminen
- Oikeinkirjoituksen ja oikeakielisyyden kehittäminen
- Suomenruotsalaisen, ruotsalaisen ja pohjoismaisen kulttuurin huomioiminen
- Osallistuminen ruotsinkieliseen kulttuuritarjontaan, esim. Svenska veckan
- Oppilaiden kannustaminen kielen oppimista tukeviin aktiviteetteihin myös vapaa-ajalla, esim. ystävyyskoulut, tv-sarjat, tietokonepelit

Vuosiluokilla 7 - 9 ruotsin kielen opetuksen tavoitteena on

- Kannustaa oppilaita käyttämään ruotsia aina kun mahdollista
- Suulliset esitykset ja muut esiintymiset
- Keskusteluihin osallistuminen, väittely ja perusteleminen
- Erilaisten tekstien tuottaminen
- Erilaisten tekstien tulkinta ja analysointi
- Tiedonhaku eri lähteistä sekä lähdekriittisyys
- Sanatieto, oikeinkirjoitus ja oikeakielisyys
- Kirjallisuuden lukeminen sekä luetun käsitteleminen
- Pohjoismaisen kulttuurin sekä ajankohtaisten tapahtumien huomioiminen
- Tutustuminen ruotsinkielisiin joukkotiedotusvälineisiin
- Erilaisten ruotsin kielen varianttien kuunteleminen
- Osallistuminen ruotsinkieliseen kulttuuritarjontaan, esim. Svenska veckan
- Oppilaiden kannustaminen kielen oppimista tukeviin aktiviteetteihin myös vapaa-ajalla, esim. pohjoismainen yhteistyö
- Kannustaminen ruotsinkieliseen TET:iin.

Eri oppiaineiden kielelliset tavoitteet Lahden perusopetuksen kotimaisten kielten varhaisessa täydellisessä kielikylypöpetuksessa

Oppiaineiden tavoitteet ja sisällöt on kuvattu Lahden kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelmassa ja arvioinnin kriteerit perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa. Ruotsin kielen taito ei vaikuta oppilaan arviointiin eri oppiaineissa.

Oppiaineiden opiskelussa käytetään sekä suomea että ruotsia ja opitaan oppiaineille ominaista sanastoa ja terminologiaa. Kaikissa aineissa yhteisenä tavoitteena on opiskelu ja osallistuminen erilaisiin vuorovaikutustilanteisiin ruotsin kielellä. Lisäksi alla on kuvattu tarkemmin oppiaineiden kielellisiä tavoitteita, jotka kuvaavat, millaista ruotsin kielen osaamista eri aineissa tavoitellaan.

Kaikissa oppiaineissa opitaan käyttämään ruotsia myös itsearvioinnissa ja vertaisarvioinnissa sekä antamaan ja saamaan palautetta ruotsiksi.

Vuosittaisessa koulun vuosisuunnitelmassa määritellään, mitkä oppiaineet ja oppiaineiden sisällöt opetetaan suomeksi ja mitkä ruotsiksi.

Äidinkieli ja kirjallisuus

Oppiaineen äidinkieli ja kirjallisuus (suomi) tavoitteet sekä sisältö kuvataan Lahden kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelmassa. Koska kielikylypöoppilailta on vähemmän viikkotunteja äidinkielessä ja kirjallisuudessa (suomi) kuin kaupungin muilla suomenkielisessä perusopetuksessa olevilla oppilailta, täytyy opetus suunnitella niin että oppiaineen tavoitteisiin päästään osittain äidinkielen avulla ja osittain äidinkielen ja kielikylypykielen opetuksen yhteistyön avulla.

Vuosiluokat 1-2

Vuosiluokilla 1–2 tuetaan monikielisen identiteetin rakentumista ja autetaan oppilaita pohtimaan omaa kieli-identiteettiään ja valintojaan. Tehdään yhteistyötä A1-ruotsin ja äidinkielen oppimäärien opetuksen välillä opetusta eheyttäen.

Vuosiluokat 3-6

Vuosiluokilla 3–6 tuetaan monikielisen identiteetin rakentumista ja ohjataan oppilaita pohtimaan omaa kieli-identiteettiään ja valintojaan. Lisätään yhteistyötä A1-ruotsin ja äidinkielen oppimäärien opetuksen välillä opetusta eheyttäen.

Vuosiluokat 7-9

Vuosiluokilla 7–9 syvennetään yhteistyötä A1-ruotsin ja äidinkielen oppimäärien opetuksen välillä opetusta eheyttäen ja tehdään mahdollisuuksien mukaan oppiaineiden yhteisiä opetusprojekteja. Opiskelussa hyödynnetään oppilaiden kielitaitoa ja -osaamista tiedonhaussa ja viestintätilanteissa ja mahdollistetaan ruotsin käyttäminen tuottamis- ja prosessointivaiheissa. Opetuksella tuetaan monikielisen identiteetin rakentumista ja vahvistumista ja ohjataan oppilaita pohtimaan omaa kieli-identiteettiään ja valintojaan.

Toinen kotimainen kieli

Toinen kotimainen kieli on oppilaan A1-kieli, jonka tavoitteet ja sisällöt on kirjattu Lahden perusopetuksen opetussuunnitelmaan.

Matematiikka

Matematiikan opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokilla 1–2 on

- omaksua matematiikalle tyypillistä kieltä toiminnallisuuden kautta
- harjoitella puhumaan matematiikasta ruotsiksi ja selostamaan yksinkertaisten matemaattisten tehtävien ratkaisuprosessia
- antaa kielellisiä malleja kysyä ja ihmetellä.

Matematiikan opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokilla 3–6 on

- harjoitella ratkomaan matemaattisia ongelmia keskustelemalla ja selostamaan matemaattisten tehtävien ratkaisuprosessia
- syventää taitoja esittää kysymyksiä ja tehdä perusteltuja päätelmiä havaintojensa pohjalta ruotsiksi
- vahvistaa matemaattista kielitaitoa toiminnallisuuden kautta.

Matematiikan opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokilla 7–9 on

- vahvistaa oppilaan kykyä ymmärtää matemaattista tekstiä ja kuvailla ongelman ratkaisuprosessia molemmilla kielillä
- kannustaa käyttämään suullista ja kirjallista ruotsin kieltä matematiikan ongelmia pohdittaessa.

Ympäristöoppi

Ympäristöopin opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokilla 1–2 on

- omaksua ympäristöopille tyypillistä kieltä toiminnallisuuden kautta
- rohkaistua jakamaan omia ideoita, tuotoksia ja pienimuotoisia tutkimuksia suullisesti ruotsiksi ja kannustaa ruotsin kielen käyttämiseen.

Ympäristöopin opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokilla 3–6 on

- opetella omien ideoiden, tuotosten ja pienimuotoisten tutkimusten suunnittelua, toteuttamista ja jakamista suullisesti ja kirjallisesti ruotsiksi

- kannustaa ruotsin kielen käyttämiseen vertaisryhmissä ja harjoitella keskustelemaan ruotsiksi ympäristötiedon teemoista
- harjoitella lukemaan ja kuuntelemaan sekä ymmärtämään, tuottamaan ja esittämään erilaisia ruotsinkielisiä tekstejä
- harjoitella etsimään tietoa erilaisista ruotsinkielisistä lähteistä.

Biologia

Biologian opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokilla 7–9 on

- opetella omien ideoiden, tuotosten ja pienimuotoisten tutkimusten suunnittelua, toteuttamista ja jakamista suullisesti ja kirjallisesti ruotsiksi
- kannustaa ruotsin kielen käyttämiseen vertaisryhmissä ja harjoitella keskustelemaan ruotsiksi biologian teemoista
- harjoitella lukemaan ja kuuntelemaan sekä ymmärtämään, tuottamaan ja esittämään erilaisia ruotsinkielisiä tekstejä
- harjoitella etsimään tietoa erilaisista ruotsinkielisistä lähteistä.
- oppia seuraamaan oppiaineeseen liittyviä ajankohtaisia aiheita ja etsimään opiskelussa tarvittavaa tietoa ruotsiksi.

Maantieto

Maantiedon opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokilla 7–9 on

- harjoitella lukemaan ja kuuntelemaan, ymmärtämään ja tuottamaan erilaisia ruotsinkielisiä tekstejä
- aktivoida oppilasta seuraamaan ajankohtaisia tapahtumia ruotsiksi
- kehittää vuorovaikutus- ja ryhmätöitä ruotsiksi
- oppia esittämään maantieteellistä tietoa ruotsiksi.

Fysiikka

Fysiikan opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokilla 7–9 on

- vahvistaa oppilaan kykyä ymmärtää ja kuvailla luonnonilmiöitä ruotsin kielellä
- kannustaa käyttämään suullista ja kirjallista ruotsin kieltä kokeellisen työskentelyn ja mahdollisten esitelmien yhteydessä.

Kemia

Kemian opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokilla 7–9 on

- vahvistaa oppilaan kykyä ymmärtää ja kuvailla kemian ilmiöitä molemmilla kielillä
- kannustaa käyttämään suullista ja kirjallista ruotsin kieltä kokeellisen työskentelyn ja mahdollisten esitelmien yhteydessä.

Uskonto ja elämäkatsomustieto

Uskonnon ja elämäkatsomustiedon opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokilla 1 – 9 on

- harjoitella lukemaan ja kuuntelemaan, ymmärtämään ja tuottamaan erilaisia ruotsinkielisiä tekstejä
- Opetella keskeiset käsitteet, symbolit yms. ruotsiksi
- kehittää vuorovaikutus- ja ryhmätyötaitoja ruotsiksi
- oppia esittämään elämäkatsomuksellista tietoa ruotsiksi.

Terveystieto

Terveystiedon opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokilla 7 – 9 on

- kannustaa ruotsin kielen käyttämiseen vertaisryhmissä ja harjoitella keskustelemaan ruotsiksi terveystiedon teemoista
- harjoitella lukemaan ja kuuntelemaan sekä ymmärtämään, tuottamaan ja esittämään erilaisia ruotsinkielisiä tekstejä
- harjoitella etsimään tietoa erilaisista ruotsinkielisistä lähteistä.
- oppia seuraamaan oppiaineeseen liittyviä ajankohtaisia aiheita ja etsimään opiskelussa tarvittavaa tietoa ruotsiksi

Historia

Historian opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokilla 5–6 on

- harjoitella etsimään tietoa erilaisista ruotsinkielisistä lähteistä
- harjoitella keskustelemaan ruotsiksi historian teemoista ja opetella selittämään ja perustelevaan ruotsiksi historian ilmiöitä
- harjoitella lukemaan ja kuuntelemaan, ymmärtämään ja tuottamaan erilaisia ruotsinkielisiä tekstejä.

Historian opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokilla 7–9 on

- kannustaa oppilaita etsimään tietoa sekä hyödyntämään sitä mahdollisuuksien mukaan alkuperäislähteitä käyttäen
- harjoitella keskustelemaan ruotsiksi historian teemoista ja oppia selittämään ja perustelevaan historian ilmiöitä ruotsiksi
- harjoitella lukemaan, kuuntelemaan, ymmärtämään ja tuottamaan erilaisia oppiaineelle tyypillisiä ruotsinkielisiä tekstejä.

Yhteiskuntaoppi

Yhteiskuntaopin opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokilla 7 – 9 on

- harjoitella lukemaan ja kuuntelemaan sekä ymmärtämään, tuottamaan ja esittämään erilaisia ruotsinkielisiä tekstejä
- harjoitella etsimään tietoa erilaisista ruotsinkielisistä lähteistä.
- opetella omien ideoiden, tuotosten ja pienimuotoisten tutkimusten suunnittelua, toteuttamista ja jakamista suullisesti ja kirjallisesti ruotsiksi
- kannustaa ruotsin kielen käyttämiseen vertaisryhmissä ja harjoitella keskustelemaan ruotsiksi yhteiskuntaopin teemoista

Musiikki

Musiikin opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokilla 1–2 on

- harjoitella soittamiseen, laulamiseen, liikkumiseen sekä kuuntelemiseen liittyvää kieltä ja kannustaa oppiaineelle tyypillisen sanaston käyttämiseen.

Musiikin opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokilla 3–6 on

- rohkaista oppilasta keskustelemaan ruotsiksi kuulemastaan, kokemastaan ja tuotoksistaan
- opetella esittämään ruotsiksi näkemyksiään musiikilliseen toimintaan liittyvistä havainnoistaan ja kokemuksistaan suullisesti ja kirjallisesti.

Musiikin opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokalla 7 on

- kuunnella ja tulkita ruotsinkielisiä sanoituksia
- harjoitella sanoittamaan omia kappaleita
- harjoitella keskustelemaan musiikista ja perustelevaan omia mielipiteitä ruotsiksi.

Liikunta

Liikunnan opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokilla 1–2 on

- harjoitella kuuntelemaan ruotsinkielisiä toimintaohjeita.
- oppia liikunnan sanastoa.

Liikunnan opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokilla 3–9 on

- kannustaa ruotsin kielen käyttämiseen vertaisryhmissä ja liikuntasuoritusten aikana
- harjoitella lukemaan ja kuuntelemaan, ymmärtämään ja tuottamaan erilaisia ruotsinkielisiä lajikohtaisia tekstejä
- tutustutaan ruotsinkielisten liikuntaa tukevien ja liikuntaan kannustavien digitaalisten sovellusten käyttöön

Kuvataide

Kuvataiteen opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokilla 1–2 on

- harjoitella kuvataiteen materiaalien, työvälineiden ja -tekniikoiden sanastoa ja käsitteistöä ruotsiksi
- rohkaista oppilasta keskustelemaan ruotsiksi havainnoistaan ja ajatuksistaan.

Kuvataiteen opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokilla 3–6 on

- rohkaista oppilasta keskustelemaan ruotsiksi havainnoistaan ja ajatuksistaan sekä taiteeseen, ympäristöön ja muuhun visuaaliseen kulttuuriin ilmenevistä arvoista
- oppia kuvataiteen materiaalien, työvälineiden ja -tekniikoiden sanastoa ja käsitteistöä ruotsiksi myös kirjallisesti.
- oppia nimeämään visuaalisen kulttuurin tuotteita ruotsiksi.

Kuvataiteen opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokilla 7-9 on

- rohkaista oppilasta keskustelemaan ruotsiksi havainnoistaan ja ajatuksistaan sekä taiteeseen, ympäristöön ja muuhun visuaaliseen kulttuuriin ilmenevistä arvoista
- oppia kuvataiteen materiaalien, työvälineiden ja -tekniikoiden sanastoa ja käsitteistöä ruotsiksi kirjallisesti.
- kannustaa ruotsin kielen käyttämiseen vertaisryhmissä.
- harjoitella keskustelemaan kuvataiteesta ja perustelemaan omia mielipiteitä ruotsiksi.
- kannustaa käyttämään suullista ja kirjallista ruotsin kieltä esitelmien yhteydessä.

Käsityö

Käsityön opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokilla 1–2 on

- harjoitella kertomaan oman työn suunnittelu- ja valmistusprosessista suullisesti.
- harjoitella käsityön materiaalien, työvälineiden ja -tekniikoiden sanastoa ruotsiksi ja kannustaa sen käyttämiseen.

Käsityön opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokilla 3–6 on

- oppia raportoimaan oman työn suunnittelu- ja valmistusprosessia ruotsiksi eri välineitä hyödyntäen.
- käyttää käsityön materiaalien, työvälineiden ja -tekniikoiden sanastoa ja käsitteistöä ruotsiksi.

Käsityön opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokalla 7 on

- syventää taitoa raportoida ja arvioida suullisesti sekä kirjallisesti oman käsityöprosessin eri vaiheita.
- kannustaa oppilaita keskustelemaan työskentelyyn sekä rakentavan palautteen tuottamiseen ja vastaanottamiseen.

Kotitalous

Kotitalouden opetuksen kielellisenä tavoitteena vuosiluokalla 7 on

- harjoitella kotitalouden sanastoa ruotsiksi ja kannustaa sen käyttämiseen.
- harjoitella keskustelemaan ja perustelemaan omia mielipiteitä ruotsiksi.
- kannustaa käyttämään ruotsia keskustelukielenä ruokailutilanteissa.
- harjoitella lukemaan ja kuuntelemaan, ymmärtämään ja tuottamaan erilaisia ruotsinkielisiä tekstejä.

